

Täysistunto

Keskiviikko 14.10.2020 klo 14.00—18.31

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 145/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 45 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. Asiassa käydään ministerin esittelypuheenvuoron jälkeen debatti.

Keskustelu

15.35 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esitykseen laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta toteutetaan hallitusohjelman mukainen kirjaus alkoholiveron maltillisista korotuksista 50 miljoonalla eurolla. Laki liittyy ensi vuoden talousarvioon, ja on tarkoitus, että se tulisi voimaan 1. tammikuuta vuonna 21.

Kyseessä on fiskaalinen korotus, joka kohdistettaisiin kaikkiin juomaryhmiin pääosin yhtä suurena suhteessa juoman sisältämään alkoholiin. Viinin veronkorotus olisi kuitenkin lievästi muiden juomaryhmien veronkorotusta suurempi, koska viinien alkoholiverotaso on muita juomia alhaisemmalla tasolla.

Alkoholiveroa on korotettu kaikilla hallituskausilla vuodesta 2008 alkaen. Alkoholivero kuuluu näihin senttiä per litra -tyyppisiin veroihin, joita korotuksia säännöllisesti tehdään, koska inflaatio syö niistä korotuksista aina osansa ja reaaliverotuotto aikaa myöten aina hiipuu. Keskimäärin alkoholijuomien valmisteveron veronkorotus olisi noin 5 prosenttia.

Tässä esityksessä ehdotetaan suurempia korotuksia vähän alkoholia sisältävän oluen ja etyylialkoholin veroluokan verotasoihin. Tällä korjattaisiin nykyistä verorakennetta, jossa alkoholittomista juomista perittävä virvoitusjuomaveron on korkeampi kuin vähän alkoholia sisältävän oluen tai etyylialkoholipohjaisen juoman alkoholivero litraa kohden lasketuna. Veronkorotuksen seurauksena alkoholijuomien vähittäismyyntihinnat nousisivat arviolta keskimäärin runsaan 2 prosenttia. Ehdotettu veronkorotus kasvattaisi, kuten sanoin, vuosittaista tuottoa noin 50 miljoonalla eurolla.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat käyttää vastauspuheenvuoron, nousemaan ylös ja painamaan omalta varsinaiselta paikaltaan V-painiketta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

15.37 **Sari Multala kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haittojen verotuksen nostaminen sinällään on linja, jota varmaan moni puolue on ajanut. Kuitenkin nyt tällä hetkellä ravintola-ala on todella suuressa pulassa. Eilenkin tuolla Eduskuntatalon portailla istui joukko aika apeita ravintolatyöntekijöitä, ja he olivat todella pahoillaan siitä, että nyt tämä ala on joutunut todellisen kurimuksen keskelle.

Täällä edustaja Myllykoski teki keväällä lakialoitteen siitä, että pienpanimoille sallittaisiin etä- ja ulosmyynti. Tämän aloitteen allekirjoitti 110 kansanedustajaa. Itse tein aloitteen siitä, että edes väliaikaisesti sallittaisiin — kun ravintolatoimintaa nyt kovasti rajoitetaan — ravintoloille viinien ulosmyynti. Moni kuluttaja varmasti toivoisi, että kun ostaa ravintolasta ruokaa, voisi siinä yhteydessä ostaa myös siihen ruokaan sopivan viinin. Tämänkin aloitteen allekirjoitti moni kansanedustaja. Nyt kun ravintolatoimintaa jälleen rajoitetaan voimakkaasti ja moni on todellisen kannatuskriisin kourissa, niin voisiko hallitus harvita näitä toimia ravintola-alan ja pienpanimoalan helpottamiseksi?

15.38 **Jari Ronkainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alkoholiverotuksesta on käyty monta kertaa tässäkin salissa keskustelua. Verotuksen kiristäminen on Suomen kannalta kyseenalaista toimintaa. Siitä seuraa matkustajatuonnin kasvu, mikä merkitsee tulojen ja verojen menetystä ulkomaille ja haittojen jäämistä Suomeen. Veronkorotuksella ruokitaan muun muassa Viron ja Baltian maiden toimintaa.

Viro, joka halusi hillitä viinarallia muualle Baltiaan, pudotti omaa alkoholiveroaan neljänneksellä viime vuonna. Mitä tekee Suomi?

Matkustajatuonti ei enää ole ainoa keino kiertää suomalaista verotusta. Netti on pullollaan eurooppalaisia alkoholikauppoja, jotka toimittavat tuotteet kotiovelle asti. Nyt koronakriisissä veronkorotusten sijaan pitäisikin miettiä, miten suomalaista yrittäjää voitaisiin tukea. Suomessa ei pienpanimoilta voi tilata olutta, sen laki kieltää, mutta Saksasta voi. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa ministeri, onko Suomen alkoholipolitiikassa mitään järkeä?

15.39 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Katsoin juuri tästä talousarviokirjasta, että meillä on sinne merkitty tulopuolelle alkoholijuomaveron kokonaistuottoarvioksi ensi vuonna 1 393 miljoonaa euroa, ja niin kuin tässä valtiovarainministeri äsken esitteli, tällä saadaan sitten se asetettu tavoite toteutetuksi, koska korotus tuottaa 50 miljoonaa euroa, ja sen vaikutus alkoholihintoihin on 2 prosenttia.

Alkoholiverosta riittää varmasti puhuttavaa, ihan niin kuin täällä muutkin edustajat ovat sanoneet, mutta itse en katso, että tämä hinnan korotus nyt on millään tavalla kohtuuton, ja sillä tuskin tulee olemaan dramaattisia vaikutuksia suuntaan tai toiseen. Tämä on ennen kaikkea tällä kertaa fiskaalinen korotus.

Mitä saa 50 miljoonalla eurolla? Siitä meillä kaikilla edustajilla on oma käsityksemme, mutta sanoisin, että esimerkiksi sillä saa perusterveydenhuoltoon suunnilleen miljoona lääkärikäyntiä lisää, yksikköhinnalla 50 euroa per käynti.

15.41 **Joonas Könttä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten ministeri esitteli, tämä on suhteellisen matala korotus ja ne syyt siellä taustalla ovat järkeviä, mutta mielestäni isossa kuvassa tuo edustaja Ronkaisen puheenvuoro on sellainen, että neuvosta on otettava vaari. Siis että kuinka me teemme tässä maassa sellaista alkoholipolitiikkaa, jossa alkoholin kulutusta ja käyttöä ei ole demonisoitu vaan kannustetaan siihen,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

että mietoja tuotteita, kotimaisia pienpanimotuotteita ja viinejä, käytetään enemmän kuin kovia viinoja. Tästä on kysymys. Ja toisaalta myös siitä, että hillittää alkoholin tuontia muun muassa tulkinnalla siitä, mikä on omaan käyttöön. Ne määrät ovat aivan valtavia tällä hetkellä.

Mutta itse toivoisin myös, että voisimme mennä kohti liberaalimpaa alkoholipolitiikkaa, jossa alkoholin käyttö, viinien käyttö, on yhä mahdollisempaa ja jossa miettisimme myös sitä, että viinit tulevaisuudessa tuotaisiin myös ruokakaupoista saatavaksi tuotteeksi ja menisimme kohti eurooppalaista, järkevää alkoholikulttuuria.

15.42 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos joku veronkorotus tässä ajassa on typerä ratkaisu, niin se on valitettavasti tämä. Kyllä tällä hetkellä suomalaiset ravintolat ovat niin varsinaisen huonossa tilanteessa, että tämä kyllä tietyllä lailla laittaa ne totaalisesti kanveesiin. Ja kun meidän pitäisi nimenomaan puhua siitä, kuinka me saamme pelastettua nämä 100 000 työpaikkaa. Meidän pitäisi täällä salissa ennemminkin puhua — kuten täällä muutamat edustajat ovat puhuneet — siitä, kuinka me saamme edistettyä esimerkiksi ravintoloissa myytävän alkoholin alvin määräaikaista alentamista tai sitä, että ravintoloille pitäisi määräaikaaisesti suoda esimerkiksi viinien ulosmyynti. Ne olisivat nimenomaan niitä temppuja, joilla pystyisimme tällä hetkellä pelastamaan työpaikkoja.

Kun tässä esittelytekstissä on nyt mainittu myös tämä EU-ulottuvuus, niin uskallan kysyä ministeriltä: mitä todellakin tapahtui tälle edustaja Myllykosken lakialoitteelle pienpanimoiden määräaikaisestä verkkomyyntioikeudesta, jonka siis yli puolet kansanedustajista allekirjoitti? [Puhemies koputtaa] Tavaroiden vapaata liikkuvuutta EU ei kiellä. [Puhemies koputtaa] Siis miksi tämä ei edennyt hallituksen toimesta?

15.43 Iris Suomela vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toki tässä yhteydessä voidaan käydä yleinen ja laaja alkoholipoliittinen keskustelu, varmasti sellainenkin on paikallaan, mutta kuten edustaja Lindén nosti esiin, itse tämä esityshän on vaikutuksiltaan varsin pieni, kun satojen miljoonien verokokonaisuuteen tehdään 50 miljoonan euron korotus. Arvio on, että vähittäismyynnissä hinnat nousisivat keskimäärin kaksi prosenttia, eli tuollaisen euron kaljatölkin kohdalla vaikutus olisi pari senttiä. Mistään massiivisista vaikutuksista kuluttajahintoihin tässä ei siis puhuta.

Olennaista on, että tässä puututaan yhteen ongelmaan, mikä meillä on ollut. Virvoitusjuomaveron piirissä olevat 0,0-prosenttiset alkoholittomat oluet ovat olleet korkeammin verotettuja kuin yli 0,5-prosenttiset alkoholittomat oluet. Nämä ovat tulleet itselleni sattuneesta syystä tutuiksi viime aikoina, ja kyllähän se hullunkuriselta tuntuu, että lisäämällä vähän alkoholia alkoholittomaan olueen saa matalamman veron kuin [Puhemies koputtaa] jos se olisi siinä virvoitusjuomakannassa. [Puhemies koputtaa] Tämä nyt korjataan, ja se on ihan fiksu juttu.

15.44 Merja Kyllönen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tähän pienpanimokeskusteluun sanoisin sen verran, että me olemme esimerkiksi vasemmistoliitossa peräänkuuluttaneet ratkaisua tämän etämyynnin osalta, mutta on selvää, että hallituksessa on ollut tahtotila pienpanimoiden etämyynnille mutta ei Alkon monopolin purkamiselle, mihin tämä keskustelu on sitten väistämättä myöskin siirtynyt.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

Meidän edustajamme ja eduskuntaryhmämme puheenjohtaja Arhinmäkihän esitti innovatiivisesti, että Alkoa velvoitettaisiin lisäämään merkittävästi pienpanimo-oluita valikoimaansa ja lisäksi selvitetäisiin Alkon kotiinkuljetusmahdollisuutta Ruotsin Systembolagetin mallin mukaisesti. Eli jollakin tavalla tämä systeemi olisi kyllä ratkaistavissa.

Ministeriltä kysyisin tästä sokeriverosta. Sen terveysvaikutukset olisivat kyllä merkitykselliset. Onkohan sille mitään tehtävissä? Sitä sokeria on näissä [Puhemies koputtaa] alkoholituotteissakin aika runsaasti.

15.46 Sanni Grahn-Laasonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti lienee selvää se, että tällä lakiesityksellä tavoitellaan budjettiin sitä tulopuolta, mutta laajempaa alkoholikeskustelua Suomessa olisi kyllä tarpeen käydä. Nimittäin nyt koronakriisin keskelläkin tiedämme, että ravintolat ovat erittäin kovilla näiden uusienkin rajoitusten puolesta, ja näin ollen toivon, että hallitus vakavasti harkitsisi — myöhässä jo mutta viimeistään nyt — sitä mahdollisuutta, että ravintolat voisivat myydä viiniä ulos korona-aikana ja kenties sen jälkeenkin. En usko, että sillä suurta vahinkoa tehtäisiin. Sen sijaan se voisi pelastaa monta yritystä.

Toinen kysymys on tämä alkoholin etämyynti. Nythän on niin, että ulkomaiset verkkokaupat saavat toimittaa nettimyynnillä alkoholia suomalaisille mutta kotimaiset, työllistävät, tänne veroja maksavat yritykset eivät saa. Niin kuin on kerrottu, niin tällä lakialoitteella on eduskunnan enemmistön tuki, ja minusta se velvoittaa hallitusta.

Toivon, että ministeri ottaisi kantaa näihin asioihin.

15.47 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alkoholihan on tunnetusti eduskuntakeskusteluissa tällainen moraalinen kysymys, jossa omantunnon mukaisesti ihmiset voivat äänestää, ja se antaa tälle keskustelulle ehkä myöskin väljyyttä.

Ministeri esitteli tämän asian hyvin, ja ymmärrämme, että tämä mittakaava on merkitykseltään lähinnä indeksikorotuksen tasoinen inflaatiotarkistus. Edustaja Wallinheimo käytti aika voimakasta sanaa todetessaan, että tämä on totaalinen tyrmäys ravintola-alalle ja vielä tässä kriisitilanteessa — ehkä hieman liioitteleva ilmaisu.

Sen sijaan olisin kiinnittänyt huomiota ministerin esittelyssä siihen seikkaan, että tämä viinien suhteellinen korotus on aavistuksen verran korkeampi kuin näissä muissa lajeissa. Itse olisin taipuvainen miettimään niinpäin, kun täällä viitattiin eurooppalaiseen alkoholikulttuuriin, että eikö olisi pikemminkin edullista se, että viinien käyttö yleistyisi ja näihin väkeviin juomiin satsattaisiin tällä verotuksellakin tavallaan enemmän, jolloin tämä asetelma oli nyt vähän vinoutuva tästä näkökulmasta.

15.48 Jukka Mäkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun mikään ei riitä, niin verotetaan vielä lisää. Näin on toimittu jo pitkään Suomen veropolitiikassa. Pauli Vahtera teki vuonna 19 laskelman, jonka mukaan keskituloinen suomalainen kaksilapsinen perhe, jossa molemmat vanhemmat käyvät töissä, maksaa veroja 74 prosenttia tuloistaan.

Alkoholiveron korotus lisää alkoholin tilaamista ulkomaisista verkkokaupoista Suomeen. Myös alkoholin matkustajatuonti olisi tällä hetkellä huomattavasti suurempaa, mikäli koronaepidemia ei olisi päällä. Moni suomalainen on jo vuosia tilannut alkoholijuomansa suoraan kotiovelle esimerkiksi Saksasta, puoleen hintaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

Kun Virossa päätettiin muutama vuosi sitten nostaa alkoholiveroa, niin lopputuloksena siellä verot vähenivät. Näin tulee käymään myös Suomessa. Virossa otettiin opiksi, ja Viro alensi alkoholivalmisteiden valmisteveroa 25 prosenttia hillitäkseen viinarallia maan Latvian vastaisella rajalla, mutta mitä tekee [Puhemies koputtaa] Suomi? Korottaa alkoholiveroa vielä entisestään. Historia [Puhemies koputtaa] tulee näyttämään, että veronkorotus tulee kääntymään itseään vastaan ja kaavailtuja verotuloja ei tulla saavuttamaan.

15.49 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hyvää tässä on se perusviritys, että nyt alkoholiton olut ja hieman alkoholia sisältävä olut huomioidaan, tämä asia korjataan.

Mutta eittämättä on pakko puuttua siihen pienpanimoitten verkkokauppamyyntioikeuteen. Perusvirityshän on se, että tämä ala tuottaa noin 3,5 prosenttia kaikesta myydyistä ja kotimaassa tuotetusta alkoholista mutta työllistää 10 prosenttia kaikista alan työntekijöistä, eli suhdelukuna tämä on erittäin hyvä. Sitä alaa pitäisi tukea juuri tässä kriisin kynnyksellä, missä me nyt olemme.

Vieläkään ei ole myöhäistä — korona valitettavasti jatkuu — niin etteikö hallitus voisi edelleen ottaa tämän käsittelyyn, ja sitä toivon ja myös sitä, että ravintoloiden alkoholin alvia kohtuullistettaisiin, tuotaisiin enemmän sitä kulttuurimahdollisuutta, [Puhemies koputtaa] että nautimme ravintoloissa, [Puhemies koputtaa] kuin että juomme kotona.

15.50 Matias Marttinen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Valtiovarainministeri Vanhanen totesi täällä, että tämä on fiskaalinen harjoitus, ja näin se varmasti onkin, mutta se ei poista sitä tosiasiaa, että suomalainen ravintola-ala on täydessä kriisissä tällä hetkellä. Ja samaan aikaan, jos hallitus tuo tällaisia esityksiä tähän saliin, teidän velvollisuutenne on myös pohtia laajasti toimenpiteitä, miten matkailu- ja ravintola-alan toimintarajoituksia voidaan tulevaisuudessa vahvistaa.

Rouva puhemies! Nostan esille yhtenä esimerkkinä tämän viinien ulosmyyntioikeuden. Toivoisin todella näkeväni, että myös Suomessa siirryttäisiin kohti eurooppalaista alkoholikulttuuria. Tämä myös antaisi pienen uuden työkalun ravintoloiden käyttöön.

Ja toisena ajatuksena kysyn ministeriltä, miten näette, että verotusta ylipäänsä voitaisiin muokata ja luoda kannustimia siihen, että ihmiset siirtyisivät ravintoloihin kuluttamaan ja käyttämään näitä palveluita, jolloin taas vastaavasti se tukisi myös alan [Puhemies koputtaa] työllisyyttä ja verotulojen kasvua.

15.52 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa ministeri! Tietysti on vaikea aika tällä hetkellä varmasti myös arvioida näitä verotuottoja, että miten tämä tulee kehittymään. Haluaisin kuulla, onko ministeriössä tehty jonkinlaista arviota. Esimerkiksi meidän olemme saaneet uutisia siitä, että Alkon myynti on kasvanut huijaa vauhtia. Vastaavasti tietysti nyt nähdään, että varmastikaan ravintoloissa myynti ei ole millään tavalla samalla tasolla kuin ennen. Entä mikä on kaupan osuus?

Kun tästä koronasta selvitään, niin on tietysti tehtävä toimia niihin keinoihin, millä matkustajatuontia saadaan vähennettyä. Täällä on käytetty äärettömän hyviä puheenvuoroja sen puolesta, kuinka paljon meillä jää normaalioloissa saamatta verotuloja juuri esimerkiksi tämän matkustajatuonnin takia.

Nyt korona-aikaisiin toimenpiteisiin keskusta on esittänyt tilapäistä tuotteiden ulosmyyntiä sekä kotiinkuljetusta esimerkiksi päivittäistavarakaupoista, ravintoloista ja pani-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

moteollisuudelta. Tämä etämyynnin salliminen on puolueita jakava kanta, [Puhemies koputtaa] ja siinä tarvitaan riipeyttä.

15.53 Johannes Koskinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on kaittava tavallaan elvytyskeinona lievempiä alkoholiveroja. Siihen tämä ei varmaan ole osuva keino. Pikemminkin sitten joissakin maissa on nyt harrastettu määräaikaista alennettua arvonlisäverokantaa, esimerkiksi 5 prosentin alennus sen alan elvyttämiseksi koronan syövereistä. Tämä alkoholiverotuksen määräaikainen tarkistaminen on vähän samantapainen kuin polttoaineverojenkin osalta, että pidetään se reaalihintaa tavallaan samalla tasolla. Tässä osoitukseksi siitä, että sosiaalidemokraateissa on katto korkealla ja seinät leveällä, edustaja Kiljunen kertoi, että viinien verotusta pitäisi keventää, kohdella lievemmin, mutta jos katsotaan tätä esityksen sivulla 18 olevaa taulukkoa, niin siinä nähdään, että viinien verotus alkoholipitoisuuden perusteella on keveämpää kuin loogisessa väkevään suuntaan kiristävissä verotuksissa olisi. Itse asiassa viimeisissä olisi nyt [Puhemies koputtaa] enemmänkin tarkistamisen varaa ylöspäin.

15.54 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En nyt tiedä, tunteeko taloustiede sellaista käsitettä kuin ”indeksissä korotettava vero”, mutta hallituksella näitä indeksissä korotettavia veroja tuntuu riittävän, tämä alkoholi nyt sitten seuraavana. Tässä pitäisi mennä järki edellä eikä ajaa ideologisesti alkoholin kieltämisenä kieltolakiäjättelun tyyppistä ajatusta sisään, mikä tässä tuntuu aina olevan taustalla.

Nykyisessä tilanteessa ei ole mitään järkeä, että alkoholijuomat viedään Suomesta ulos ja kannetaan sisään takaisin halpaan hintaan. Koronatoimena tämä pienpanimoiden myyntioikeus ja ravintoloiden ulosmyynti olisi pitänyt jo aikaa sitten tehdä, ja ihmettelenkin, mihin ne ovat jääneet. Kuka niitä sitten vastustaa, jos ne kerran jakavat puolueita? Mikä puolue näitä asioita vastustaa?

Ylipäänsä tämä etämyyntiasia olisi pitänyt hoitaa kuntoon jo ajat sitten, tunnustaa tosiasiat. Kun Suomi aikanaan piti väkisin viedä EU:hun, meille luvattiin halpoja autoja ja alkoholia. Olisikohan nyt jo 25 vuoden jälkeen aika lunastaa edes jompikumpi näistä lupauksista?

15.55 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alkoholin verotuksen muuttaminen on aina vähän kaksipiippuinen juttu. Siinä pitää punnita tietysti terveydellisiä kysymyksiä mutta myöskin fiskaalisia asioita ja samalla sitä, miten suhtaudumme muutosten jälkeen tai mitä tapahtuu alkoholin tuonnille Virosta ja Latviasta.

Nyt tietysti tämä valmistevero kohdistuu kaikkiin alkoholeihin riippumatta siitä, myydäänkö ne ravintolassa vai kaupoissa vai missä niitä myydään, mutta kyllä sillä varmasti on vaikutusta siihen, että sitten ehkä useampi tuo jostakin muualta niitä juomia, jotka ehkä muuten ostaisi Suomesta.

Olen tehnyt tänä vuonna lakialoitteen liittyen siihen, että alkoholijuomien arvonlisäverokanta alennettaisiin 24 prosentista 14:ään silloin, kun se myydään ravintoloissa ruoka-annosten yhteydessä. Mielestäni tämä olisi sellainen toimi, joka saattaisi lisätä houkutusta käydä ravintoloissa niille ihmisille, jotka eivät ehkä muuten siellä kävisi, [Puhemies koputtaa] ja se sopisi tähän tilanteeseen vallan mainiosti. Kysyisin nyt [Puhemies koputtaa] valtiovarainministeriltä: miten suhtaudutte tähän aloitteeseen?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

15.56 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hyviä puheenvuoroja nimenomaan pienpanimoiden osalta. Mielestäni tällainen veronkorotus tässä tilanteessa on todellakin märkä rätti sekä ravintolayrittäjiä että suurta joukkoa yrittäjiä kohtaan. Minä lähtisin siitä, että niin kuin edustaja Mäkelä sanoi ansiokkaasti, 25 vuotta ollaan odoteltu niitä lupauksia, mitä Euroopan unioni on meille antanut, ja nyt kuulostaa siltä, että hallituspuolueiden edustajien mielipiteetkin ovat sitä luokkaa, että tähän tulisi ryhtyä. Onhan se kumma, että me saamme tilata kotimaista pienpanimotuotetta postitse Virosta mutta emme suoraan pienpanimolta Suomesta. Näkisin, että kun meitä täällä 200 järkevää ihmistä istuu, niin kaikki katsomme suu auki tällaista. Tämähän on erityinen tilanne. Toivoisin, että tämä korjataan ja otettaisiin todellakin huomioon suomalainen elinkeino.

15.58 Marko Kilpi kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vanha kansa sanoo, että viina on halpaa niin kauan kuin sitä rahalla saa, mutta jossain kulkee kuitenkin se raja, miten paljon kansalaisia ja yrittäjiä voi rangaista kuluttamisesta. Yrittäjän asialla minäkin tässä olen, elikkä etämyyntihän se hiertää. Pienpanimoiden etämyynti ja sen mahdollistaminen on nimittäin käsittämättömän hämmentävä vyyhti, koska kansalainen voi tilata ulkomailta rekkalavoittain viinaa ja alkoholia kotiovelle mutta suomalaisista pienpanimoista ei sitten pulloakaan, ja olkoon kyse valkoposkihanhasta tai oluttölkistä, niin vedotaan aina Euroopan unioniin. Etämyyntikeskustelua käydään kuitenkin nyt siitä, haluaako Suomi vapaaehtoisesti muuttaa alkoholilainsäädäntöä. Korostaisin tässä kohtaa myös sitä, että viranomaisten päätösten pitää aina perustua lakiin — laillisuusperiaate. Erikoista tässä on se, että Suomen alkoholilaki ei kiellä etämyyntiä. Mistä tässä oikeasti keskustellaan? Hämmentävää, eikö totta?

Arvoisa puhemies! Pienpanimoiden etämyynti olisi alan toimijoille mitä parhaita koronatukea, joka toisi myös valtiolle verotuloja. Sillä pidettäisiin [Puhemies koputtaa] 105 pienpanimoa elossa. — Kiitos.

15.59 Veikko Vallin ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viro kiittää aina, kun Suomi nostaa alkoholijuomien verotusta. Samoin ulkomaiden verkkokaupat kiittävät aina, kun Suomi nostaa alkoholijuomien verotusta. Yhä useampi hakee tai tilaa juomansa ulkomailta, ja niin kuin täällä on kuultu, niin jopa Suomessa valmistetut juomat ostetaan ulkomailta, tilataan ne sieltä. Ensin ne viedään rekoilla sinne ja sitten tuodaan takaisin. Kunnioittavasti kysyn, ministeri Vanhanen: ymmärrätkö tämän, että alkoholijuomien verojen korottaminen johtaa kaupankäynnin siirtymiseen ulkomaille?

Puhemies Anu Vehviläinen: Annan tässä debatissa vielä neljä puheenvuoroa, ja sitten siirrytään puhujalistaan. Ja ketkä halusivat? Minä katson vielä, että minulla on oikein: Lindén, Wallinheimo, Könttä ja Suomela. Ja Lindén aloittaa, olkaa hyvä.

16.00 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä olisi ollut kolmekin asiaa, joihin olisin halunnut puuttua. Mutta usein täällä on mainittu Lafferin käyrä, ja minusta se on käyrä, joka sopii käytettäväksi, kun puhumme alkoholiverotuksesta ja eräistä muistakin veroista, ihan kaikkeen se ei sovi. Siinähan on teoreettinen idea siitä, että jos jonkun tuotteen tai palvelun vero on liian kova, niin silloin verokertymän kokonaisuus pienenee, ja toisaalta, jos se on liian matala, niin sillä emme kuitenkaan saa aikaiseksi sitä, että se verokertymä kasvaisi. No, nyt sitten on olemassa varmasti semmoinen objektiiv-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

nen alue, jolla se verokertymä on tavoitellun suuruinen, mutta nyt tietysti kun puhumme alkoholiverosta, niin tässä on tämä kansanterveydellinen puoli. Suomessahan itse asiassa alkoholin kokonaiskulutus, ottaen huomioon kaikki eri kulutuksen lajit, on viime vuosina vähentynyt. Se oli aikanaan Suomessa tasolla 6 litraa, silloin kun eduskunta kävi vuonna 83 suuren terveystieteellisen keskustelun ja asetti tavoitteeksi pudottaa sen 4 litraan absoluuttista, [Puhemies koputtaa] mutta se nousikin 10:een, ja sille tasolle se käytännössä on jäännyt ja vähän jopa siitä alentunut.

16.01 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kiljunen sanoi, että käytin hieman kovaa kieltä. No, se oli suora sitaatti, mitä kuulin eilen mielenosoituksessa. Se siitä.

Toinen asia koskee sitä, kun puhutaan alkoholin verotuksen kiristämisestä tai löyhennyksestä: aina jos alkoholipolitiikkaa löyhennetään, se on omantunnon kysymys, mutta jos sitä kiristetään, niin jostain syystä se ei ole omantunnon kysymys. Haluaisin tietää, mikä hallituksen linja on tällä kertaa: onko tämä todellakin omantunnon kysymys? Olin kuulevinani hallituspuolueen edustajilta myös hieman liberaalimpia puheenvuoroja, joten heille kuuluisi kyllä oikeus äänestää myös toisin.

Viimeisenä oikeastaan mennään tähän Alko-keskusteluun siinä suhteessa, kuten edellisessäkin puheenvuorossa sanoin, että tavaroiden liikkuvuus on EU:n perusoikeus ja Alkon monopoli on siitä neuvoteltu poikkeus, joten EU:n tavaroiden liikkuvuuden pitäisi aina kuitenkin olla se ydin ja siitä neuvotellut poikkeukset ovat alisteisia sille. Eikö ole näin, ministeri?

16.02 Joonas Könttä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Alkoholipolitiikan verotuksessa tässä erin tehdään suhteellisen pieni muutos, kun katsotaan sitä alkoholituotteen hintaa vaikkapa per oluttölkki. Mutta haluaisin ministeriltä kysyä, olisiko teidän mielestänne paikallaan alkoholiverotuksen ikään kuin kokonaistarkastelu, jossa painopiste muuttuisi, niin kuin täällä on aiemmin jo puhuttu, kulutuksesta, kodeista valvottuihin olosuhteisiin eli ravintoloihin, toisaalta niin, että tukisimme miedompia alkoholituotteita, siis oluita, viinejä, ja verotus kasvaisi aika jyrkästikin kohti viinoja, jolloin me ikään kuin ajaisimme ihmisiä käyttämään miedompia alkoholituotteita, ja ehkä kolmanneksi löydettäisiin tässä kokonaisverotarkastelussa sellainen piste, jossa tuonnin määrä kuitenkin pystyttäisiin pitämään suhteellisen hyvin kurissa. Aina on varmasti tuontia, ja kun käy ulkomaanmatkoilla, niin totta kai sieltä todella moni suomalainen haluaa myös tuoda jotakin mukanaan. Mutta näettekö, että tällainen [Puhemies koputtaa] kokonaistarkastelu voisi tulla jossain vaiheessa kysymykseen?

Puhemies Anu Vehviläinen: Otetaan vielä yksi puheenvuoro, ja sen jälkeen ministeri. — Edustaja Suomela, olkaa hyvä.

16.04 Iris Suomela vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse uskon vakaasti — vaikka tässä aiemmin käytiin läpi, että alkoholipolitiikka herättää monesti tunteita — että tästäkin asiasta pystyy varmasti asiallisesti puhumaan ja rauhallisesti katsomaan sitä, että kyse on todella vain 50 miljoonan euron kokonaisuudesta, mikä aiheuttaa varsin pieniä muutoksia, kun huomioidaan, että kyse on satojen miljoonien euron veropotista. Iso osa tuosta rahastahan kertyy ymmärtääkseni ihan vain sillä, että tasataan sitä 0,0-prosenttisen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

alkoholittoman oluen ja 0,5-prosenttisen alkoholittoman oluen välistä eroa. Tätä ei voi kovin ideologiseksi hankkeeksi syyttää. Tätäkään eroa ei nyt edes kokonaan kurota umpeen — niin varovaisia tässä tällä kertaa ollaan — vaan edelleen sen alkoholittoman oluen vero jää alhaisemmaksi kuin 0,5-prosenttisen alkoholittoman oluen.

Kuluttajahinnoista puhuinkin. Anniskeluhintojen muutokset jäävät valtiovarainministeriön arvion mukaan keskimäärin runsaaseen 0,5 prosenttiin. Eli jos katsotaan sellaista 5 euron tuoppia, niin se on 2,7 senttiä lisää hintaa, jos oletetaan, [Puhemies koputtaa] että veron vaikutus menee suoraan hintoihin, eli sielläkään ei voi kyllä mistään turmiosta varsinaisesti puhua. [Puhemies koputtaa] 2,5 senttiä, se on aika pieni raha kuitenkin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen, 3 minuuttia.

16.05 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Ehkä vuosien päästä kyetään arvioimaan se, oliko tämä 50 miljoonaa indeksikorotus vai laukkasiko inflaatio hieman eri tavalla. Sekä polttoaineveron että tämän osalla on pidetty tätä indeksitermiä mukana, koska selvästikään yleisessä keskustelussa ei oikein ymmärretä sitä, että silloin, kun vero on tämmöinen senttiä per litra -periaatteella, niin sitä veroa inflaatio syö, sen verotuottoa valtion kannalta inflaatio syö. Sen tähden käytännössä joka vaalikaudella tehdään näitä korotuksia, jotta valtion kannalta ikään kuin se tulopohja säilyisi.

Miten käy näille tuotoille: Tämän korotuksen perusteella ennustan — ja tässä vetoan menneeseen historiaan — että verotuotto säilyy valtiolla aika hyvin, että tämä veronkorotus ei tule valumaan kovin paljoa ulkomaille.

Nämä kysymykset, jotka nyt eivät veroministerille kuulu, liittyen tähän pienpanimoiden ulosmyyntiin ja ravintoloista ulosmyyntiin: Minulla ei ole hallituksen puolelta niihin mitään uutta sanottavaa, mutta uskon, että keskustelun kannalta ymmärrettävämpää on se, jos kaikki selkeästi sitoutuisivat siihen ajatukseen, että me säilytämme Alkon monopolin emmekä romuta sitä. Tämä on oikeastaan se tematiikka, jonka kautta keskustelussa olevien mielipide-eroja ehkä parhaiten pystyy ymmärtämään.

Edustaja Peltokangas kysyi, ymmärränkö veronkorotuksen kytkennän matkustajatuontiin. Kyllä ymmärrän. Vuonna 2003, kun näimme, että meidän oma poikkeusjärjestelymme aika on päättymässä ja samaan aikaan Baltian maat olivat liittymässä unioniin, niin tuli pohdittavaksi, mitä teemme. Kun ei oikein päätösehdotuksia tullut, niin silloin pääministerinä sanoin — itse olen raitis mies, mutta sanoin, enkä tunne alaa kauhean hyvin — että pudotetaan kolmanneksella meidän veroamme, vastataan sillä tähän Baltian maiden jäsenyyteen, ja niin tehtiin. Etyylialkoholin kohdalla pudotus oli noin 50, noin puolitettiin, ja nyt huomasin, että vasta tämä korotus palauttaa etyylialkoholin sinne noin 50 euron tasolle per litra 100-prosenttista alkoholia. Eli nyt ollaan euromääräisesti samalla tasolla kuin lähes 20 vuotta sitten, mutta se reaalihintana on edelleen huomattavasti halvempi, edullisempi kuin silloin 2004 tapahtuneen korotuksen jälkeen. Eli kyllä tämä kytkentä on, ja tämä kytkentä on tietysti erityisesti Baltian maiden suuntaan, vaikea. Mutta tässä liitteenä olevista eri maiden verotasoistahan näkee, että vaikka Baltian maatkin keskenään kilpailevat, niin ne ovat selvästi koordinoineet verotasojaan. Ne ovat hyvin lähellä toisiaan, mutta siitä huolimatta heilläkin vuosittain tehdään korotuksia ja laskuja vähän sen perusteella, mitenkin matkustajatuonti kehittyy.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt siirrymme hetkeksi puhujalistaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

16.08 Matias Marttinen kok: Arvoisa rouva puhemies! Toivon, että valtiovarainministeri vie joka tapauksessa tästä salista vahvat terveiset hallituksen pöytään siitä, että nyt kun kuitenkin näitä veromuutoksia tehdään, niin on tärkeää huolehtia siitä, että ylipäänsä alan toimintaedellytykset vahvistuvat ja että yritykset ja yrittäjät pärjäävät myös tämän kriisin jälkeen.

Kuten täällä on tuotu esille, niin tämä mahdollisuus myydä myös viiniä, viinituotteita ulos ravintolasta on yksi konkreettinen asia, mihin kuitenkin muualla Euroopassa ollaan menty, ja on jotenkin vaikea kuvitella ja nähdä, minkä takia me emme Suomessa voisi luottaa ihmisiin ja heidän omaan harkintakykyynsä. Minkä takia ihmistä täytyy säädellä niin paljon, minkä takia meidän täytyy asettaa niin paljon myös kieltoja — miksi me emme voisi vain luottaa enemmän ihmisten terveeseen järkeen ja harkintakykyyn tässä, koska kaikkialla muuallakin Euroopassa tämä on hyvin toiminut?

Rouva puhemies! Totean vielä tästä pienpanimoasiasta sen verran, että hämmästelen kyllä kovasti tätä asiaa siinä mielessä, että kuitenkin enemmistö tästä salista on edustaja Myllykosken lakialoitteen allekirjoittanut, siitä edustaja Myllykoskelle kuuluu suuri kiitos, että hän on asian vienyt hienosti eteenpäin. Mutta on kyllä tosiaan minusta eduskunnan arvovallan... Sanotaanko näin, että hallitus ei suhtaudu mielestäni riittävällä vakavuudella tähän kysymykseen, koska emme tiedä emmekä ole kuulleet, missä tämä asia nyt tällä hetkellä on. Tämä on juuri näin kuten täällä useampi kollega toi esille, että ihmiset voivat tilata ulkomaiselta pienpanimotuottajalta tuotteita kyllä kotiin, mutta taas sitten vastavasti, kun puhutaan siitä, että mitenäs sitten kotimaiset pienpanimot, niin he ovat täysin kanveesissa tämän kysymyksen osalta, ja en voi mitenkään ymmärtää ja ajatella, että tämä voisi olla tahto, miten tässä toimitaan.

Rouva puhemies! Vielä kolmantena, viimeiseksi tähän: Minusta tämä pohdinta siitä, miten me voisimme verotuksella ylipäänsä, kun katsomme koko tätä alkoholipolitiikkaa, siis sääntelyä, mutta myös veropolitiikkaa, jatkossa ohjata tätä maata nimenomaan siihen suuntaan, että kansalaisia, ihmisiä kannustettaisiin nimenomaan kuluttamaan ravintoloissa, syömään ja nauttimaan sitten alkoholijuomia siellä taas enemmän, jolloin kuitenkin taas se antaisi näkymää alalle, loisi työllisyyttä, ja kuitenkin tällöin myös alkoholin nauttiminen tapahtuisi sitten valvotuissa olosuhteissa. Tähän ministeri ei nyt mielestäni kyllä oikein vastannut, mutta toivon, että pohditte tätä kysymystä kyllä tarkkaan, koska tässä on ollut, muun muassa MaRa on esittänyt tähän tiettyjä toimenpiteitä, ja näen, että tämä keskustelu myös tässä salissa pitäisi käydä huolella.

16.11 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri Vanhanen, aivan oikein totesitte, että nämä monet täälläkin esillä olleet muutokset eivät ole teidän hallinnonalallanne, mutta kuitenkin otitte tässä ikään kuin kantaa vähän siihen, että näillä ehdotuksilla olisi jollain tavalla Alkon monopolia mahdollisesti rapauttava vaikutus. Koska tiedostimme silloin, kun teimme esimerkiksi tätä lakialoitetta ulosmyynnin sallimisesta, että siihen liittyy tämä elementti viineistä, joiden katsotaan olevan jollain tavalla siinä rajavyöhykkeellä, että mikä kuuluu monopolin piiriin ja mikä ei, ja voidaanko laskea silloin, että edelleen on monopoli säilynyt, sen vuoksi teimme sen määräaikaisena ja niin, että se olisi liitetty nimenomaan tähän ravintolatoiminnan rajoittamiseen.

Silloin kun rajoitetaan ravintolaliiketoimintaa asetuksella tai lailla, niin on aivan oikein ja kohtuullista, että pohditaan myös sellaisia toimenpiteitä, joilla voitaisiin kuitenkin mahdollistaa ravintoloiden liikevaihdon pitäminen edes jollakin tasolla. Tämä olisi juuri sellai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

nen täsmätoimi, jolla alaa voitaisiin auttaa pysymään hengissä kriisin yli. Emme lähteneet ikään kuin kuvittelemaan, että tämä olisi mahdollista pysyvänä muutoksena tai että hallitus lähtisi sellaiseen mukaan, mutta toivon vielä kerran, että viette viestiä ja voisitte harkita tätä muutosta edes määräaikaisesti.

Sitten tämä toinen kysymys pienpanimoista: Tässä aiemmissa puheenvuoroissa erittäin moni edustaja on sitä puoltanut. Kyllähän se on aivan käsittämätön tilanne, että meillä voi tilata kotiin toki myös viinejä mutta erityisesti näitä oluita, pienpanimotuotteita, miksei isompienkin panimoiden tuotteita, muualta Euroopasta mutta ei suomalaisista pienpanimoista. Se on jotenkin semmoinen asia, joka ei mene ihan arkijärjen ajatteluun, että miksi näin on. Varsinkin tällaisina aikoina, kun on parempi, että ihminen tilaa sen panimotuotteen suoraan kotiovelleen kuin että hän kävelee vaikka kauppaan tai sinne panimon viereeseen myymälään sitä ostamaan, niin eikös tämä olisi sellainen muutos, jota hallitus nyt voisi edistää ja edesauttaa siten sitä, että meidän elinvoimainen pienpanimokulttuurimme tästäkin kriisistä selviäisi.

Toki täytyy vielä todeta tähän loppuun, että se, kun viime kaudella hieman nostettiin sitä alkoholiprosenttia, jolla näitä esimerkiksi pienpanimoidenkin tuotteita voidaan tällä hetkellä kaupassa myydä, on näkynyt kyllä ilahduttavasti siinä, että vaikka alkoholin kokonaiskulutus ei ole noussut, niin siellä on hirvittävän hyvä valikoima tämmöisiä erilaisia suomalaistenkin pienpanimoiden ja vähän suurempienkin panimoiden tuotteita, ja suomalaiset ovat alkaneet ostamaan laatua, kun se on heille mahdolliseksi tehty. Tällä tiellä toivottavasti voidaan jatkaa meidän alkoholipolitiikassamme jatkossakin.

16.14 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Nyt haluaisin tarkistaa edustaja Multalalta, kun en ole ihan varma, onko niin, että meillä on itse asiassa laillista tilata pienpanimotuotteita ulkomailta. Se informaatio, joka minulla on, jota olen saanut, kertoisi, että sekin on laitonta, ja siinä suhteessa ne ovat yhteismitallisia. Se on eri asia sitten, voitaisiinko tämä sallia vai ei ja liberalisoida tässä suhteessa lainsäädäntöä.

Minä tunnistan tämän keskustelun luonteen, mitä valtiovarainministeri tässä toi esille, että tässä on indeksikorotuksesta kysymys, mutta yllättävää on se, että erityisesti opposition suunnalta tässä puhutaan useista näistä indeksikorotustyyppisistä asioista. Polttoainevero oli esillä, samoin tämä alkoholivero, ja edustaja Mäkelä päivitteli suoraan näillä sanoilla, että ”hallituksella kyllä riittää indeksisidonnaisia veroja”, ja vähän niin kuin halveerattiin tätä perusasetelmaa. Minun täytyy edustaja Mäkelälle kertoa, että hallituksella riittää myöskin indeksisidonnaisia sosiaalisia tulonsiirtoja.

Elämään kuuluu se, että meillä on sekä veroja että etuuksia, joiden reaalin taso halutaan säilyttää, aivan niin kuin ministeri tässä äsken sanoi, ja silloin kaikki tämän tyyppiset indeksikorotukset ovat ajankohtaisia ja asiallisia. Siellä on yksi indeksikorotus, joka kuitenkin kaipaisi vähän oikaisua. En rupea puhumaan taitetusta indeksistä eläkkeissä tässä yhteydessä, se on erillinen messu, mutta indeksikorotuksilla on sijansa Suomessa sekä verotuksen osalla että myöskin sosiaalisten tulonsiirtojen osalla.

16.16 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Alkoholin verotuksesta puhuminen on tietenkin nyt tällä hetkellä äärimmäisen ajankohtaista, koska ravintoloita ollaan taas sääntelemässä aika tiukastikin. Täällä ovat monet edustajat tai ainakin jotkut jo todenneet, että eilen oli tuossa Eduskuntatalon portailla ravintola-alan edustajia, ja he ovat hyvin huolissaan tästä nykyisestä tilanteesta. Ravintoloita ollaan taas sääntelemässä hyvin tiukasti aika pit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

källe tulevaisuuteen saakka, ja moni on todella huolissaan toimeentulonsa puolesta. Yksi asia, mitä he ovat itse ehdottaneet, on se, että ravintoloille sallittaisiin myöskin tuo viinien ulosmyynti, jolloin he voisivat ikään kuin miettiä, mikä viini sopii mihinkin ateriaan, ja tarjota asiakkaalle kokonaisuutta. Toki he ymmärtävät sen, että tämäkin olisi eräänlaista laastarointia tässä tilanteessa, kun melkein koko toimiala menee taas kiinni, mutta joka tapauksessa meidän on mietittävä, mitä kaikkia toimia me voimme tehdä, niin että me pidämme tämän alan hengissä.

Arvoisa puhemies! Äskeisessä puheenvuorossani toin esiin, että itse olen tehnyt tosiaan lakialoitteen sen puolesta, että alkoholijuomien arvonlisäverokantaa alennettaisiin 14 prosenttiin nykyisestä 24:stä ravintoloissa. Sen ajan, mitä ne pystyvät olemaan auki, he varmasti saisivat tällä kokonaisuudella lisättyä. Tästä on olemassa erilaisia tutkimuksiakin aikaisemmilta ajoilta.

Täällä muun muassa edustaja Ovaska aikaisemmin totesi, että Alkon myynti, jos puhutaan alkoholimyynnistä, kasvoi kevään aikana ja kesälläkin. Varsinkin kevään osalta syyhän on hyvin yksinkertainen: ihmiset hakevat juomansa silloin Alkosta, jos ravintolat eivät ole auki. Ei siinä sen kummempia tutkimuksia varmaankaan siltä osin tarvita.

Mitä tulee tähän varsinaiseen lakiesitykseen, niin sinänsä kyllä ymmärrän tämän valmisteeron niin kuin fiskaalisena näkökulmana. Jos se tuo 50 miljoonaa euroa valtion kassaan, niin jos jotain positiivista haetaan, niin onhan se parempi kuin se, että sitä summaa haettaisiin vaikkapa ansiotuloverotusta korottamalla. Siinä mielessä tämä on parempi, mutta kyllä siinä haitta on tietenkin se, että varmasti sitten kun hinnat nousevat, niin aika monille houkutus on hakea se lasti tuolta Virosta taikka Latviasta, kuten tässä aikaisemmin on tullut todettua.

Täällä jotkut kollegat ovat todenneet myöskin sen, että pienpanimoille olisi hyvä tämä ulosmyyntioikeus suoda, ja itsekin olen samaa mieltä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 16.19.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 18.23.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 10. käsittelyä.

18.23 Matias Marttinen kok: Arvoisa rouva puhemies! Kertaan vielä vähän näitä keskeisiä huomioita, mitä teimme tänään, kun tätä asiaa tässä käsiteltiin.

Valtiovarainministeri Vanhanen totesi, että tässä on nyt kyse ennen kaikkea fiskaalisesta harjoituksesta. Ymmärrän, että sen vaikutuksissa, jos katsotaan tuotekohtaisesti, mitä se tarkoittaa vaikka yksittäisen oluttölkin hintaan, puhutaan joistakin senteistä, mutta ennen kaikkea tässä tilanteessa, kun suomalainen ravintola-ala on syvässä kriisissä, täytyy myös hahmottaa se, että jokainen veronkorotus vaikuttaa, totta kai, myös näiden yritysten tilanteeseen ja alan työllisyyteen, ja tässä tilanteessa, jos hallitus samaan aikaan valmistelee täl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

laisia esityksiä, heidän velvollisuutensa ja vastuunsa on myös laajasti katsoa niitä kaikkia muita tekijöitä, millä nimenomaan tätä ravintola-alan tukalaa tilannetta voidaan helpottaa.

Me olemme tuoneet esille ehdotuksen siitä, että viinien ulosmyynti vapautettaisiin. Se taas olisi ravintoloille iso apu tulevaisuutta vastaan. Minusta meidän pitäisi selvittää aidosti tätä alkoholiveron kokonaisuutta siten, voitaisiinko jatkossa ikään kuin tukea tai ohjata verotuksen avulla ihmisiä kuluttamaan näitä tuotteita mieluummin ravintoloissa kuin sitten, että se kuluttaminen tapahtuu vastaavasti jossain aivan muualla.

Rouva puhemies! Toivoisin, että Suomessa siirryttäisiin eurooppalaiseen alkoholipoliitiikkaan, jossa luotettaisiin ihmisten terveeseen järkeen, ihmisten vastuuseen ja jossa tätä osin aivan järjetöntäkin sääntelyä uskallettaisiin purkaa ja antaa yrittäjille ja ihmisille enemmän mahdollisuutta ja vapautta. Näitä esityksiä jäämme nyt kyllä odottamaan eduskunnassa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.